

Wspólnie przeciw białaczce – zostań potencjalnym dawcą szpiku

W Polsce, co godzinę stawiana jest komuś diagnoza: nowotwór krwi – co roku słyszy tę diagnozę ok. 10 000 osób – rodzice małych dzieci, młodzież, dorośli. Wśród nowotworów krwi, najpopularniejsze są białaczki. Oprócz białaczek przeszczepienie szpiku może pomóc w powrocie do zdrowia pacjentom przy około 100 różnych chorobach, np. anemii aplastycznej, chłoniakach, ziarnicy złośliwej itd. Pacjentów, których nie udaje się wyleczyć chemioterapią kwalifikuje się do przeszczepienia.

Największe prawdopodobieństwo zgodności istnieje pomiędzy rodzeństwem i wynosi 25%. Między dziećmi i rodzicami, to już tylko 3 %. Jeżeli nie uda się znaleźć dawcy w rodzinie, pacjent jest kwalifikowany do przeszczepienia od dawcy niespokrewnionego.

Obecnie jest zarejestrowanych w Polsce blisko 945 tys. potencjalnych dawców szpiku. Jednak cały czas jest w Polsce wielu pacjentów, którzy czekają na znalezienie zgodnego niespokrewnionego dawcy. Kombinacji zapisu fragmentu informacji genetycznej, dzięki której dopasowuje się zgodnego dawcę do pacjenta jest kilkanaście miliardów. Dlatego im więcej osób rejestruje się, tym większą szansą na znalezienie dawcy dla każdego pacjenta.

Zostanie dawcą szpiku, to jedyne bycie dawcą, które nie wiąże się z oddaniem czegoś kosztem nas samych – tak, jak to jest w przypadku oddania nerki, czy wykorzystania narządów w przypadku śmierci dawcy.

Prawdopodobieństwo, że zostanie się rzeczywistym dawcą wynosi około 5% w ciągu 10 lat. Oznacza to, że około 5 osób, z każdych 100 zarejestrowanych w przedziale 10 lat, może ofiarować szansę na życie zgodnemu pacjentowi.

Potencjalnym dawcą może zostać każda osoba w wieku 18-55 lat, ważąca minimum 50kg i bez dużej nadwagi, która ma dobry ogólny stan zdrowia.

Istnieją dwie metody pobrania komórek szpiku:

- 1. Pobranie krwiotwórczych komórek z krwi obwodowej** Jest to najczęściej stosowana metoda, w ok. 80% przypadków. Polega ono na tym, że przez 5 dni dawca przyjmuje tzw. czynnik wzrostu, który sprawia, że komórki krwiotwórcze, które znajdują się w szpiku kostnym nadprodukuują się i wydostają do naszej krwi obwodowej. Piątego dnia specjalna maszyna (separatora komórek krwiotwórczych) wychwytuje potrzebne komórki krwiotwórcze z krwi, zostają one odseparowane i gromadzone w specjalnym woreczku. Cały zabieg trwa około 3-4 godzin. Krwiodawcy twierdzą, że jest to podobny zabieg do oddawania osocza. Pobranie komórek macierzystych z krwi obwodowej nie wymaga ani narkozy, ani

stacjonarnego pobytu dawcy w szpitalu. Metoda pobrania komórek macierzystych z krwi obwodowej stosowana jest w medycynie od roku 1988. Nie są znane żadne odległe w czasie skutki uboczne tej metody.

- 2. Pobranie szpiku z talerza kości biodrowej.** Jest to znacznie rzadziej stosowana metoda. Tylko w około 20% pobrań. Pobranie szpiku odbywa się pod narkozą i trwa około godziny. Pobranie odbywa się poprzez nakłucie kości miednicy i stamtąd pobiera się około 5% szpiku, który regeneruje się w przeciągu dwóch tygodni. Po pobraniu u dawcy występować mogą związane z rankami bóle (podobne do zakwasów, lub uderzenia się o kant stołu w miejscu wkłucia) oraz w sporadycznych przypadkach mdłości, będące efektem pełnej narkozy.

Ważne informacje dla potencjalnych dawców:

- Przez 10 lat po pobraniu stan zdrowia każdej osoby, która odda swoje komórki krwiotwórcze bądź szpik jest monitorowany przez 10 lat,
- Po dwóch latach jest możliwe spotkanie dawcy i pacjenta. Jeżeli obie strony wyrażają chęć spotkania,
- Każdy Dawca w trakcie całej procedury jest ubezpieczony na 150 000 euro
- Dawca nie ponosi żadnych kosztów w związku z procedurą pobrania, całość kosztów ponosi Fundacja
- Fundacja wspiera dawcę w kwestii załatwiania formalności z pracodawcą, czas na pobranie komórek krwiotwórczych lub szpiku jest ustawowo wolny od pracy. Dawca za ten okres otrzymuje 100% płatne zwolnienie,
- rejestrując się jako Potencjalny dawca dołącza się do światowej bazy potencjalnych dawców – nie ma konieczności rejestrowania się w wielu bazach, żeby móc pomóc każdemu choremu.

WSPÓLNIE PRZECIWI BIAŁACZCE